

روان‌شناسی شخصیت

با تأکید بر عامل‌ها، ساختارها و فرایندها در تحول شخصیت

تألیف:

الیزابت بی. هارلوک

گزینش و ترجمه :

دکتر پرویز شریفی درآمدی

(استاد دانشگاه علامه طباطبائی)

زهرا رمضانعلی زاده

محبوبه حاج نوروزی

انتشارات آثار فکر

۱۴۰۰ - تهران

عنوان و نام پدیدآور	عنوان و نام پدیدآور	سرشناسه
هزارا مصانعی زاده، محبوبه حاج‌نوروزی.	هزارا مصانعی شخصیت با تأکید بر عامل‌ها، ساختارها و فرایندها در تحول شخصیت/تألیف ایزابت بی. هارلوک؛ گرینش و ترجمه پروین شریفی‌درآمدی،	(Hurlock, Elizabeth B.(Elizabeth Bergner
تهران: آثار فکر، ۱۳۹۹.	تهران: آثار فکر، ۱۳۹۸ - ۱۴۰۰.	مشخصات نشر
۹۷۸-۶۲۲-۷۲۲۲-۱۴۸	۹۷۸-۶۲۲-۷۲۲۲-۱۴۷۲	مشخصات ظاهری
فیبا	فیبا	شابک
بادداشت	بادداشت	وضعیت فهرست
بادداشت	بادداشت	نویسی
بادداشت	بادداشت	یادداشت
موضع	موضع	موضع
ملی	ملی	وضعیت رکورد
وضعیت رکورد	فیبا	وضعیت رکورد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۰۶۶۹۶۷۳۵۵ و ۰۸۸۲۰۸۴۸۰ / نمبر:

روان‌شناسی شخصیت

با تأکید بر عامل‌ها، ساختارها و فرایندها در تحول شخصیت

تألیف: الیزابت بی. هارلوک

گزینش و ترجمه: دکتر پرویز شریفی درآمدی - زهرا رمضانعلی زاده - محبوبه حاج نوروزی

ناشر: آثار فکر

چاپ: اول ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۳۳۲-۱۴-۸

قیمت ۱۱۸۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۲۳	پیشگفتار.....
۲۵	فصل اول : شخصیت چیست؟ .....
۲۶	باشناسی ارزش اجتماعی شخصیت.....
۲۷	شخصیت چیست؟.....
۲۹	معنای شخصیت.....
۳۰	تعریف آلپورت.....
۳۰	سازمان.....
۳۰	پویایی.....
۳۱	نظامهای روانی - اجتماعی.....
۳۱	تعیین کنندگی.....
۳۱	خاص.....
۳۲	رفتار و تفکر.....
۳۲	شخصیت در برابر منش.....
۳۳	شخصیت در برابر فردیت.....
۳۴	عوامل فردیت.....
۳۵	تأثیرات اولیه.....
۳۵	تأثیرات اولیه چگونه شکل می گیرند؟.....
۳۷	تأثیرات اولیه و شهرت.....
۳۸	دغدغه های مربوط به تأثیرات اولیه.....
۳۹	قضاؤت در مورد دیگران.....
۴۰	تلاشهای اولیه در جهت قضاؤت کردن در مورد شخصیت دیگران.....
۴۰	موانع قضاؤت کردن در مورد دیگران.....
۴۱	شخصیت واقعی در برابر شخصیت آشکارنده (ظاهری).....
۴۲	هشیاری شخصیتی چگونه خود را نشان می دهد.....
۴۲	تأثیر کلیشه ها.....
۴۳	کلیشه ها چگونه اکتساب می شوند؟.....

۴۵	شخصیت هشیار چگونه خود را نشان می دهد
۴۶	حیطه هایی که کلیشه ها در آنها تاثیر گذارند.
۴۸	از بین بردن اثر کلیشه ها
۴۸	شخصیت شناسی
۴۹	خلاصه فصل
۵۲	فصل دوم : الگوی شخصیت
۵۳	نقش وراثت و یادگیری
۵۴	نقش وراثت
۵۵	نقش یادگیری
۵۶	ارکان الگوی شخصیت
۵۷	خودپنداشت (مفهوم خود)
۵۹	اجزای خود پنداشت
۶۰	انواع خودپنداشت
۶۰	خودپنداشت بنیادی
۶۱	خود پنداشت ناپایدار(گذر)
۶۱	خود پنداشت اجتماعی
۶۳	خودپنداشت آرمانی
۶۴	تحول خودپنداشت ها
۶۴	سلسله مراتب خودپنداشت
۶۶	الگوی تحول
۶۶	تحول خود پنداشت های جسمی و روان‌شناختی
۶۹	تحول خودپنداشت های اجتماعی
۷۲	تحول خودپنداشت های بنیادی
۷۴	خودپنداشت های آرمانی
۷۶	غلبه خودپنداشت ها
۷۸	ضرورت تصاویر آئینه ای مطلوب
۷۸	تفاوت بین خودپنداشت های بنیادی و تصاویر آئینه ای
۷۹	اختلافات موجود در بین خودپنداشتهای بنیادی و آرمانی
۷۹	عنصر الگوی شخصیت

۸۰	تفاوت بین خودپنداشت های جسمی و روانشناختی
۸۰	تفاوت های بین خودپنداشت های اجتماعی و آرمانی
۸۱	ثبات خودپنداشت
۸۳	تعییرات در ثبات
۸۴	آثار ثبات و سازگاری
۸۴	تأثیرات خودپنداشت ها بر رفتار
۸۶	صفات (حوصلت ها)
۸۶	معنای صفات
۸۷	ویژگی های صفات
۸۹	صفات در برابر عادات
۸۹	صفات مشترک و منحصر به فرد
۹۱	تعداد صفات
۹۱	نشانگان شخصیت
۹۲	نشانگان ناهمهنجاری
۹۳	خلاصه فصل
۹۵	فصل سوم : تعیین کننده های جسمی
۹۶	عقاید سنتی مربوط به تاثیرات بدن
۹۷	ساختار بدن
۹۸	تأثیر مستقیم
۹۸	تأثیر ساختار بدن بر فعالیتها
۹۹	تأثیر ساختار بدن بر میزان انرژی
۱۰۰	تأثیر ساختار بدن بر واکنش نسبت به دیگران
۱۰۱	تأثیر غیرمستقیم
۱۰۲	منابع رضایت
۱۰۵	قضاؤت دیگران
۱۰۴	تصور برخی در دوره کودکی
۱۰۴	منابع عدم رضایت
۱۰۵	ناهماهنگ بودن با ساختار بدن همسالان
۱۰۵	ناهماهنگ بودن با ساختار بدن آرمانی

۱۰۵	ناهمانگ بودن با ساختار بدنی مورد تأیید فرهنگ جامعه.....
۱۰۶	عوامل گوناگون نارضایتی.....
۱۰۸	چرا ساختار بدن بر شخصیت تاثیر می گذارد؟.....
۱۱۰	جذابیت .....
۱۱۰	قضاوتهای موجود در مورد جذابیت .....
۱۱۱	آگاهی از نگرشهای اجتماعی .....
۱۱۲	عدم رضایت از شکل ظاهری .....
۱۱۲	منابع نارضایتی افراد .....
۱۱۳	واکنش به احساس نارضایتی .....
۱۱۵	گوناگونیها در احساس نارضایتی .....
۱۱۶	اثرات جذابیت بر شخصیت .....
۱۱۸	سلامت روانی جسمی .....
۱۱۸	تأثیرات مستقیم و غیر مستقیم .....
۱۱۹	اختلال های مربوط به سلامت جسمی روانی .....
۱۱۹	علل مربوط به ایجاد اختلال ها .....
۱۲۰	اختلال های موقت و دائمی .....
۱۲۱	اثرات سلامت جسمی روانی بر شخصیت .....
۱۲۳	گوناگونی تاثیرات .....
۱۲۴	تغییرات فیزیکی .....
۱۲۴	اثرات مستقیم و غیرمستقیم تغییرات فیزیکی بر شخصیت .....
۱۲۵	عوامل موثر بر تاثیر گذاری تغییرات .....
۱۲۵	سرعت تغییرات .....
۱۲۶	زمان بندی تغییرات .....
۱۲۷	آمادگی برای تغییرات .....
۱۲۷	نگرشهای اجتماعی به این تغییرات .....
۱۲۸	اثرات جذابیت، سلامتی و کنترل بدن .....
۱۲۸	تطابق با ساختار بدن .....
۱۲۹	اثر تغییرات فیزیکی بر شخصیت .....
۱۳۰	کنترل بدن .....

۱۳۱	آگاهی از ارزش اجتماعی کنترل بدن
۱۳۱	علل زشتی
۱۳۲	تنوع در میزان عدم تناسب
۱۳۳	اثرات کنترل بدن بر شخصیت
۱۳۴	رویدادها
۱۳۵	علل حادثه
۱۳۵	اثرات حوادث بر شخصیت
۱۳۷	نقایص جسمی
۱۳۷	علل نقصهای جسمی
۱۳۸	گوناگونی در فراوانی نقصها
۱۳۸	اثرات نقایص جسمی بر شخصیت
۱۴۰	عوامل مربوط به نقایص جسمی موثر بر شخصیت
۱۴۰	سن
۱۴۱	نوع نقص
۱۴۱	جدی بودن نقص
۱۴۲	کنترل نقص
۱۴۲	شناسایی متفاوت بودن
۱۴۳	نگرشهای اجتماعی
۱۴۳	نگرشهای شخصی
۱۴۵	وضعیت سلامتی
۱۴۵	انواع وضعیت سلامتی
۱۴۶	عوامل موثر بر سلامتی
۱۴۷	اثرات وضعیت سلامتی بر شخصیت
۱۴۷	اثرات مستقیم؛
۱۴۸	اثرات غیرمستقیم
۱۴۹	Shawهد اثرات بیماری بر شخصیت
۱۵۰	خلاصه فصل
۱۵۳	فصل چهارم : تعیین کننده‌های شناختی
۱۵۴	تحول ذهنی

الگوی تحول هوش عمومی	۱۵۴
الگوهای رشد و تحول ظرفیتهای ذهنی ویژه	۱۵۷
یادگیری	۱۵۹
شرایط موثر بر استعدادهای ذهنی	۱۶۰
وضعیت جسمی	۱۶۰
استفاده از استعدادهای ذهنی	۱۶۰
میزان تحصیلات	۱۶۱
انگیزه	۱۶۱
تجربه های نخستین	۱۶۲
حالات عاطفی	۱۶۲
الگوی شخصیت	۱۶۳
هوش استثنائی	۱۶۳
کلیشه های هوش استثنایی	۱۶۴
عقاید مردم در مورد زندگی	۱۶۴
عقاید مردم در مورد حمایت	۱۶۵
عقاید انسانهای مهم	۱۶۶
آگاهی از عقاید دیگران	۱۶۶
آگاهی از میزان هوش غیرعادی	۱۶۷
تأثیر هوش در روابط همسن و سالان	۱۶۸
آثار رفتاری	۱۶۹
سلیقه های متنوع	۱۶۹
پیشرفتها	۱۷۰
پذیرش اجتماعی	۱۷۱
تأثیرات هوش غیرعادی بر شخصیت	۱۷۲
تأثیرات	۱۷۲
تفکیک افراد با هوش از افراد کند ذهن	۱۷۳
تأثیرات کند ذهنی	۱۷۴
تأثیرات هوش بر سازگاری	۱۷۵
ارزشها	۱۷۶

۱۷۶	پیشرفت ارزشها
۱۷۷	تنوع ارزشها
۱۷۷	تغییر در ارزشها
۱۷۸	برخی از جنبه های تغییر ارزش
۱۷۸	کار
۱۸۰	ارزشها تازه و متفاوت
۱۸۰	دین و مذهب
۱۸۱	ارزشهای دینی
۱۸۱	پول
۱۸۲	اصل اخلاقی
۱۸۳	پیشرفت قوانین اخلاقی
۱۸۳	تأثیر هوش بر پیشرفت قوانین اخلاقی
۱۸۴	مغایرتهای قوانین اخلاقی
۱۸۵	تأثیرات این تفاوت ها و مغایرتها
۱۸۶	تفاوت بین اصول اخلاقی و رفتار اخلاقی
۱۸۶	دلایل تفاوت
۱۸۶	تأثیر اخلاقیات بر شخصیت
۱۸۷	آثار شرم و گناه
۱۸۷	آثار عدم تحمل
۱۸۸	شوخی
۱۸۸	رابطه هوش با شوخی
۱۸۹	شوخی ذهنی
۱۸۹	عوامل موثر بر درک شوخی خنده دار
۱۸۹	حالات شوخی
۱۹۰	تأثیرات شوخی بر شخصیت فرد
۱۹۰	تأثیرات غیرمستقیم
۱۹۰	تأثیرات مستقیم
۱۹۱	احساسات برترینی
۱۹۱	رهایی از تنفس

۱۹۲	خودپنداشت واقعی
۱۹۲	خلاصه مطلب
۱۹۳	فصل پنجم : تعیین کننده‌های هیجانی
۱۹۳	متغیرهای هیجانی
۱۹۳	تأثیرات هیجانها بر شخصیت
۱۹۴	تأثیرات مستقیم
۱۹۵	تأثیرات غیر مستقیم
۱۹۷	شواهد علمی مبنی بر تأثیرات هیجان‌ها بر شخصیت افراد
۱۹۸	هیجان‌های غالب
۱۹۸	سرشت در مقابل خلق
۱۹۹	دلایل هیجان‌های غالب
۲۰۱	تغییرات در هیجان‌های غالب
۲۰۲	تأثیرات هیجان‌های غالب بر شخصیت
۲۰۳	تعادل هیجانی
۲۰۴	انواع پایداری در برابر هیجان‌ها
۲۰۵	پایداری در برابر هیجانها ضامن سلامت روان
۲۰۷	خلاء عاطفی
۲۰۷	مفهوم خلاء عاطفی
۲۰۷	خلاء عشق و محبت
۲۰۹	خلاء سایر هیجان‌های خوشایند
۲۱۱	عشق و محبت مفرط
۲۱۲	ایجاد تعادل بین خلاء عاطفی و محبتهای افراطی
۲۱۴	ابراز احساسات
۲۱۵	یادگیری کنترل هیجان‌ها
۲۱۵	انواع ابراز هیجانها به روشهای پسندیده
۲۱۶	تنوع در ابراز احساسات
۲۱۷	انواع بروز هیجانات
۲۱۸	سرکوب کردن هیجانها
۲۱۹	پیامدهای سرکوب هیجانی

۱- انفجار هیجانی	۲۱۹
۲- بازگشت	۲۲۰
۳- جابجایی	۲۲۰
۴- خیال بافی / گریز خیالی	۲۲۱
۵- والايش (تصعید)	۲۲۱
تأثیرات کنترل هیجانی بر شخصیت	۲۲۱
تخلیه هیجانی	۲۲۳
تشخیص زود هنگام تخلیه هیجانی	۲۲۳
انواع تخلیه هیجانی	۲۲۴
تخلیه فیزیکی	۲۲۴
تخلیه روانی	۲۲۵
تأثیرات تخلیه هیجانی بر شخصیت	۲۲۷
تنیدگی هیجانی	۲۲۸
تأثیرات تنیدگی بر شخصیت فرد	۲۲۸
منشأ تنیدگی	۲۲۹
انواع شایع تنیدگی	۲۳۰
تشویش و اضطراب	۲۳۰
عوامل ایجاد تشویش و اضطراب	۲۳۱
تفاوت‌های بروز تشویش	۲۳۲
تأثیرات تشویش و اضطراب بر شخصیت فرد	۲۳۳
ناکامی	۲۳۵
علل ایجاد ناکامی	۲۳۵
تفاوت‌های بروز ناکامی	۲۳۶
تأثیرات ناکامی بر شخصیت فرد	۲۳۷
حسادت و غبطة	۲۳۹
حسادت	۲۳۹
دلایل ایجاد حسادت	۲۳۹
تأثیرات حسادت بر شخصیت فرد	۲۴۱
غبطة	۲۴۱

۲۴۲	تأثیرات غبطه بر شخصیت
۲۴۳	خلاصه فصل
۲۴۵	فصل ششم : تعیین کننده های اجتماعی
۲۴۶	تجربیات اولیه اجتماعی شدن
۲۴۷	اهمیت یادگیری فرصتها
۲۴۸	نوع تجربه های اولیه
۲۵۰	تجربه های خارج از خانه
۲۵۱	تأثیر تجربه های اولیه اجتماعی شدن بر شخصیت
۲۵۲	محرومیتهای اجتماعی
۲۵۴	اثرات متفاوت محرومیت اجتماعی بر شخصیت
۲۵۵	مقبولیت اجتماعی
۲۵۵	سطوح مختلف مقبولیت اجتماعی
۲۵۷	شرایط اثرگذار بر پذیرش اجتماعی
۲۵۹	اثرات غیر شخصیتی
۲۶۰	تدالوم وضعیت سنجش روابط میان افراد جامعه یا گروه سنجی
۲۶۱	دلایل دوام
۲۶۲	آگاهی از وضعیت اجتماعی
۲۶۲	توانایی همدلی اجتماعی
۲۶۲	تفاوت های توanایی همدلی اجتماعی
۲۶۳	شیوه های درک وضعیت گروه سنجی اجتماعی
۲۶۴	اثرات مقبولیت اجتماعی بر رفتار
۲۶۴	الگوهای رفتاری خاص
۲۶۶	اثرات مقبولیت اجتماعی بر شخصیت
۲۶۷	تفاوت تأثیر گذاریها با طبقات مقبولیت
۲۶۹	افزایش مقبولیت اجتماعی
۲۷۰	روشهای افزایش مقبولیت
۲۷۲	تعصب و تبعیض
۲۷۲	معنی تعصب
۲۷۴	رابطه تعصب با تبعیض

۲۷۴	اهداف متداول در تبعیض و تعصب
۲۷۷	تأثیرات تعصب بر شخصیت
۲۷۷	تأثیرات تبعیض و تعصب بر کسی که مورد تعصب و تبعیض قرار می گیرد
۲۸۰	تأثیرات مختلف مورد تبعیض قرار گرفتن
۲۸۰	تأثیرات بر اشخاصی که تبعیض می ورزند
۲۸۱	مبارزه با تعصب
۲۸۲	روشهای مبارزه با تعصب
۲۸۳	جایگاههای گروهی
۲۸۴	جایگاه رهبر
۲۸۴	انواع رهبر
۲۸۵	عواملی که جایگاه رهبری را تحت تأثیر قرار می دهد
۲۸۶	انگیزه رهبر شدن
۲۸۶	شایستگی نقش رهبری
۲۸۸	دستیابی به نقش رهبری
۲۸۸	استقامت نقش رهبری
۲۸۹	گستره های رهبری
۲۸۹	تأثیرات جایگاه رهبری بر شخصیت
۲۹۲	جایگاه پیرو
۲۹۲	انواع پیرو
۲۹۳	تأثیرات جایگاه پیرو بر شخصیت
۲۹۴	تحرک اجتماعی
۲۹۵	معنی تحرک اجتماعی
۲۹۶	انواع تحرک اجتماعی
۲۹۶	شرایطی که در تحرک اجتماعی مؤثر است
۲۹۸	توانایی برقراری روابط اجتماعی خوب با مردم
۲۹۹	تأثیرات تحرک اجتماعی بر شخصیت
۲۹۹	تأثیرات تحرک افقی
۲۹۹	تأثیرات تحرک عمودی
۳۰۰	نامنی

۳۰۲	ازوای اجتماعی
۳۰۲	تحرک رو به پایین
۳۰۳	خلاصه فصل
۳۰۷	فصل هفتم : تعیین کننده‌های جنسیتی
۳۰۷	اثرات جنسیت بر شخصیت
۳۰۸	اثرات مستقیم
۳۰۹	اثرات غیر مستقیم
۳۰۹	تأثیرات فرهنگی
۳۱۰	فشارهای اجتماعی
۳۱۰	اهمیت فرهنگی بر جنسیت
۳۱۱	اثرات علاقه به جنسیت بر رفتار
۳۱۲	نوسانات علاقه با تاکید بر جنسیت
۳۱۳	تأثیر علاقه به فعالیت جنسی در شخصیت
۳۱۶	منابع اطلاعاتی
۳۱۷	منشا نگرشها
۳۱۹	اثرات نگرشها در مورد شخصیت
۳۲۰	نگرشهایی به جنسیت خود فرد
۳۲۰	نگرشهای فرهنگی به جنسیت مذکور و مونث
۳۲۱	تبییض والدین در قبال جنسیت
۳۲۳	اثرات نگرشهای فرهنگی بر شخصیت
۳۲۳	اثر تصور از خود بر جنسیت مذکور
۳۲۴	اثر تصور از خود بر جنسیت مونث
۳۲۵	نگرشها به تفاوت‌های جنسی
۳۲۶	تأثیر تفاوت‌ها بر احساس حقارت
۳۲۶	آگاهی از تفاوت‌های جنسی
۳۲۷	اثرات تفاوت‌های جنسی بر نگرشها و رفتار
۳۲۹	اثرات تفاوت‌های جنسیتی بر شخصیت
۳۳۰	تناسب‌های جنسیتی
۳۳۱	معنای تناسبهای جنسیتی

۳۲۲	آگاهی داشتن از تناسب جنسی
۳۲۳	سردرگمی در مورد تناسب جنسیتی
۳۲۴	تحول تناسب جنسیتی
۳۲۴	آموزش به کودک
۳۲۴	هویت
۳۲۶	رسانه های گروهی
۳۲۶	حوزه های مربوط به تناسب جنسیتی
۳۲۸	اثرات تناسب جنسیتی بر شخصیت
۳۲۸	وظایف مربوط به دو جنسیت
۳۲۹	وظایف سنتی در مقابل وظایف روبه رشد جنسیت
۳۴۰	پذیرش نقش متناسب جنسیت
۳۴۰	مشکلات موجود در پذیرش نقش متناسب با جنسیت
۳۴۱	مشکلات موجود برای زنان
۳۴۳	مشکلات موجود برای مردان
۳۴۳	تأثیرات وظایف جنسیتی بر شخصیت
۳۴۵	رفتار جنسی
۳۴۵	نگرشهای مختلف در مورد رفتار جنسی
۳۴۷	شکلهاي رفتار جنسی
۳۴۹	مدیریت میل جنسی
۳۵۱	تنوع هدایت میل جنسی
۳۵۱	تأثیرات رفتار جنسی بر شخصیت
۳۵۳	خلاصه فصل
۳۵۷	فصل هشتم : تعیین کننده های آموزشی و تحصیلی
۳۵۸	نگرشهایی به آموزش و پرورش
۳۶۰	نگرشهای دانش آموزان بزرگ تر
۳۶۱	علل از بین رفتن نگرش
۳۶۱	عوامل مؤثر بر نگرشهای افراد به آموزش
۳۶۲	جنسیت
۳۶۳	اثرات والدین

۳۶۴	طبقه اجتماعی
۳۶۴	مذهب
۳۶۴	گروه قومی
۳۶۵	همکلاسیها
۳۶۶	سازگاریهای فردی
۳۶۶	اثرات نگرشهای نامطلوب بر رفتار
۳۶۷	شکایت و سرزنش
۳۶۷	انگیزش پایین
۳۶۷	انگیزش بالا
۳۶۸	هراس از مدرسه
۳۶۸	فرار از مدرسه
۳۶۸	کناره گیری کردن
۳۶۹	بزههای مدرسه
۳۶۹	اثرات نگرشهای آموزشی به شخصیت
۳۷۱	آمادگی برای رفتن به مدرسه
۳۷۱	سن شروع مدرسه
۳۷۲	آمادگی جسمی
۳۷۴	آمادگی روانی
۳۷۵	اثرات آمادگی بر سازگاریها
۳۷۶	اثرات آمادگی رفتن به مدرسه بر شخصیت
۳۷۷	تجارب اولیه رفتن به مدرسه
۳۷۸	اثرات تجارب اولیه مدرسه رفتن بر شخصیت
۳۷۹	جو عاطفی مدرسه یا دانشگاه
۳۷۹	شرایط مسئول از لحاظ جو عاطفی
۳۸۱	اثرات جو عاطفی بر رفتار
۳۸۲	اثرات جو عاطفی بر شخصیت
۳۸۳	نگرشها و رفتار معلم
۳۸۴	عوامل مؤثر بر روابط معلم و دانش آموز
۳۸۴	۱- کلیشه های فرهنگی معلمان

۳۸۴	۲- تبعیض
۳۸۵	۳- نگرش به دانش آموزان
۳۸۵	۴- شیوه های آموزش
۳۸۶	۵- کنترل کلاس
۳۸۶	۶- سازگاری فردی معلم
۳۸۷	اثرات روابط معلم و دانش آموز بر شخصیتهای دانش آموزان
۳۸۸	موفقیت تحصیلی
۳۸۸	نشانه های موفقیت تحصیلی
۳۸۹	پیشرفت و ارتقا
۳۹۰	نمره ها
۳۹۱	افتخارات تحصیلی
۳۹۲	تحصیلات بالاتر
۳۹۳	دیپلم و مدارک تحصیلی
۳۹۴	فعالیتهای فوق برنامه
۳۹۴	عوامل مربوط اهمیت فعالیتهای فوق برنامه
۳۹۴	قضاوتهای دیگران
۳۹۵	رضایت فردی
۳۹۶	گوناگونی اثرات مربوط به فعالیتهای فوق برنامه
۳۹۶	قبولیت هم کلاسی ها
۳۹۷	گوناگونی در مقبولیت هم کلاسی ها
۳۹۸	اثرات مقبولیت افراد بر سازگاری با مدرسه
۳۹۹	اثرات مقبولیت افراد بر شخصیت
۳۹۹	موضوعات تحصیلی
۴۰۰	عوامل مؤثر بر نگرشهای مختلف نسبت به موضوعات تحصیلی
۴۰۰	ماهیت موضوع تحصیلی
۴۰۰	روش تدریس
۴۰۱	برتری موضوع درسی
۴۰۲	تلاش برای کسب مهارت
۴۰۲	سودمندی موضوع

۴۰۳	تناسب جنسیتی در رابطه با سودمندی موضوع
۴۰۴	نگرشهای همسن و سالها
۴۰۵	میزان انتخاب
۴۰۵	نوع مدرسه
۴۰۶	تأثیر مستقیم نوع مدرسه
۴۰۷	تأثیر غیر مستقیم نوع مدرسه
۴۰۷	خلاصه فصل
۴۰۹	فصل نهم : تعیین کننده‌های خانواده
۴۰۹	تجارب اجتماعی اولیه
۴۱۰	امنیت محیط
۴۱۰	تأثیر خانواده بر تحول شخصیت
۴۱۰	تأثیرات مستقیم
۴۱۱	تأثیرات غیر مستقیم
۴۱۳	گوناگونی تأثیر خانواده بر شخصیت
۴۱۶	جو عاطفی خانه
۴۱۶	اثرات جو خانه بر شخصیت
۴۱۶	شرایط مربوط به جو مساعد خانه و خانواده
۴۲۰	شرایط مربوط به جو نامطلوب خانه
۴۲۲	وضعیت ترتیبی تولد
۴۲۳	اثرات ترتیب تولد بر شخصیت
۴۲۴	تفاوت‌های جنسیتی در اثرات تربیت تولد بر شخصیت
۴۲۵	اثرات بلند مدت ترتیب تولد بر شخصیت
۴۲۵	الگوهای شخصیتی نمونه
۴۲۶	الگوی شخصیتی فرزندان اول
۴۲۷	الگوی شخصیتی فرزندان آخر
۴۲۹	الگوهای شخصیتی فرزندان وسط خانواده
۴۳۱	جمعیت خانواده
۴۳۲	اثرات خانواده بر شخصیت
۴۳۴	اثرات گوناگون اندازه و جمعیت خانواده بر شخصیت

۱-	خانواده های تک فرزندی	۴۳۴
۲-	خانواده های کوچک	۴۳۷
۳-	خانواده های متوسط	۴۳۸
۴-	خانواده های بزرگ	۴۴۰
	ساختار خانواده	۴۴۲
	گوناگونی ساختار خانواده	۴۴۳
	خانواده های هسته ای و خانواده های گسترده	۴۴۳
	مزاحمت غریبه ها	۴۴۴
	تفاوت سنی در ساختار خانواده	۴۴۵
	تفاوت جنسیتی در ساختار خانواده	۴۴۶
	تک فرزند و چند فرزندی	۴۴۸
	نقشهای خانواده	۴۵۰
	اثرات نقش گذاری خانواده بر شخصیت	۴۵۱
	عوامل مؤثر بر نقش گذاری	۴۵۲
	نگرش به نقش	۴۵۲
	مفهوم نقش	۴۵۳
	نگرشهای اجتماعی نسبت به نقش های خانواده	۴۵۳
	رضایت از نقش	۴۵۴
	انتخاب نقشهای	۴۵۵
	نقشهای تغییر یافته	۴۵۵
	الگوهای متفاوت خانواده	۴۵۵
	خانواده های تک سرپرست	۴۵۶
	خانواده های مطلقه	۴۵۷
	بیوگی	۴۵۸
	خانواده های بدنام	۴۵۹
	معیارهای بدنامی	۴۵۹
	انواع خانواده های بدنام	۴۶۰
	خلاصه فصل	۴۶۲
	واژه نامه	۴۶۳

پیشگفتار

کتابی که پیش رو دارد شامل ۹ فصل از کتاب «Personality development» نوشته Elizabeth B. Hurlock از آخرین چاپ آن می‌باشد. فصول نه گانه این کتاب عبارتند از: شخصیت چیست، الگوی شخصیت، تعیین کننده‌های فیزیکی، تعیین کننده‌های شناختی، تعیین کننده‌های هیجانی، تعیین کننده‌های خانوادگی، تحلیل کننده‌های اجتماعی، تحلیل کننده‌های جنسیتی، تعیین کننده‌های آموزشی و تحصیلی و تعیین کننده‌های خانواده که در هر یک از فصل‌های مورد نظر عامل‌ها، ساختارها و فرآیندها مورد توجه قرار گرفته‌اند. در صورتی که خوانندگان محترم بخواهند به فهرست منابع دسترسی داشته باشند، می‌توانند به کتاب فوق مراجعه نمایند.

اگرچه فصول این کتاب «تحلیل عوامل مؤثر در تحول شخصیت است» اما می‌توان آن را به عنوان اثری در زمینه «روان‌شناسی شخصیت» دانست لذا با توجه به اینکه اکثر کتابهایی که در زمینه «شخصیت» به نگارش درآمده‌اند و یا ترجمه شده‌اند؛ اساساً توجه چندانی به عوامل مؤثر در شکل گیری شخصیت نداشته‌اند به نظر می‌رسد از این لحاظ این کتاب بتواند با ذائقه علمی دانشجویان و دانش‌پژوهان حوزه «تحول شخصیت» و یا «روان‌شناسی شخصیت» سازگار باشد. ذکر این نکته ضروری است که مباحث ذکر شده در این اثر ^{مدتها} مربوط به آمریکا و جوامع غربی بوده چراکه اساساً مباحث روان‌شناسی و تربیتی در فرهنگ‌های مختلف، تفاوت می‌کند و هر کشوری مبتنی بر بن‌مایه‌های فرهنگی خویش با این مباحث روبرو می‌شود و ممکن است با فرهنگ بومی ما سازگار نباشد.

در خاتمه امید است کتاب حاضر مفید واقع شود. از جناب آقای میرحسینی مدیریت محترم انتشارات آوای نور و همکاران وی که به این اثر علاقه‌مندی نشان داده و به چاپ آن اقدام نمودند بسیار سپاسگزارم.

دکتر پرویز شریفی‌درآمدی و همکاران
زمستان ۱۳۹۹

